

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ
1.3 Departamentul	TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ, CLUJ-NAPOCA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclu de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Greco-Catolică Didactică

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KLR0003 DREPT CANONIC I						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Traian COSTE-DEAK (prof. asociat)						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Traian COSTE-DEAK (prof. asociat)						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					10
Examinări					2
3.7 Total ore studiu individual	42				
3.8 Total ore pe semestru	98				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sală de curs
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sală de curs dotată cu aparatură de videoproiecție

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Introducerea în noțiunile juridice de bază ale dreptului canonic, scurt istoric al formării și redactării Codului de Drept Canonic al Bisericilor Catolice Orientale și o însușire a terminologiei juridico-canonică</p> <p>Provocarea în analiza unor cazuri juridice în baza canoanelor și aplicabilitatea lor în viața pastorală și socială a Bisericii.</p> <p>Capacitatea de asimilare a terminologiei, noțiunilor și limbajului juridico-canonic de specialitate spre o utilizare cât mai concretă și eficace în cazuistica și scenariile juridice prezente în activitatea pastorală sau ecleziastică.</p>
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Asimilarea cât mai eficientă a comunicării în baza terminologiei canonice pentru un mai bun raport inter-social și eclezial între clerici și raport cu laicii Provocarea spre o dezvoltare a unui gândiri juridico-canonică în raport cu activitatea pastorală sau liturgică a candidaților la preoție și a laicilor în raport cu structurile și membrii Bisericii. O evoluție în raportarea tinerilor studenți la structurile de competență juridică ale Bisericii pentru o mai bună înțelegere a relației instituționale și canonice existente între societate și instituția Bisericii pe plan, liturgic, pastoral și juridic.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Însușirea cunoștințelor specifice; formarea capacităților intelectuale, a disponibilităților și abilităților practice de importanței dreptului canonic în viața cotidiană a Bisericii și în raportul ei instituțional, ecleziastic și liturgic cu credincioșii pe care îi păstorește
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Identificarea de termeni, perceperea unor relații și conexiuni, nominalizarea unor concepte; compararea și clasificarea unor date; investigarea, descoperirea, explorarea, reducerea la o schemă, anticiparea unor rezultate, generarea de idei, argumentarea unor enunțuri Interpretarea canoanelor Codului de Drept Canonic Oriental prin lectură continuă în baza a domeniului din structura de organizare a Bisericii Catolice și defalcarea lor în funcție de terminologie și sens juridic pentru o mai bună aprofundare a scopului și utilităților acestora în plan canonic, pastoral, liturgic și administrativ în baza universalului principiu de <i>salus animarum</i> și <i>validitas</i> ale actelor întreprinse în cadrul Bisericii.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs introductiv în terminologia juridică a Dreptului Canonic Oriental și studiul de bază a formării și redactării Codului	Expunere Prelegere interactivă	2 h
Canoanele preliminare și Titlul I Despre Credincioșii creștini și toate drepturile și obligațiile lor	Expunere Prelegere interactivă	2h
Titlul II Despre Bisericile sui iuris și Despre rituri	Expunere Prelegere interactivă	2h
Titlul III Despre Autoritatea supremă a Bisericii	Expunere Prelegere interactivă	2h
Titlul IV Despre Bisericile Patriarhale	Expunere Prelegere interactivă	2h
Titlul V Despre Bisericile Arhiepiscopale majore și Titlul VI Despre Bisericile Mitropolitane sui iuris	Expunere Prelegere interactivă	2h
Titlul VII Despre eparhii și Despre Episcopi	Expunere Prelegere interactivă	2h
Titlul VIII Despre Exarhate și Despre Exarhi, Titlul IX Despre Adunările Ierarhilor mai mult Biserici sui iuris	Expunere Prelegere interactivă	2h
Titlul X Despre Clerici	Expunere, Prelegere	2h

	Problematizare	
Titlul XI Despre Laici	Expunere Prelegere interactivă Problematizare	2h
Titlul XII Despre Monahi și ceilalți călugări și membri ai altor institute de viață consacrată	Expunere Prelegere interactivă	2h
Titlul XIII Despre Asociațiile credincioșilor creștini	Expunere Prelegere interactivă	2h
Titlul XIV Despre evanghelizarea popoarelor	Expunere Prelegere interactivă	2h
Titlul XV Despre Magisteriul bisericesc	Expunere, Prelegere Problematizare	2h
Bibliografie: <i>Codul Canoanelor Bisericii Orientale</i> , Cluj-Napoca 2001 <i>Enchiridion Vaticanum, Prefatio- Codex Iuris Canonum Orientalium Ecclesiarum</i> , Bologna 2005 Ivan ŽUŽEK, "Appunti sulla storia della Codificazione Canonica Orientale" in <i>The Eastern Code text and Resources, Kanonika 13</i> , Roma 2007 CORRAL-SALVADOR-de PAOLIS-GHIRLANDA, <i>Nuovo Dizionario di Diritto canonico</i> , Milano 1993 Demetrios SALACHAS, <i>Istituzioni di diritto canonico delle Chiese cattoliche orientali</i> , Bologna 1993 CECCARELLI MOROLLI, «Alcune riflessioni intorno ad una importante collezione canonica delle origini: "Gli 85 Canonici degli Apostoli"» in <i>Miscellanea C. CAPIZZI, G. PASSARELLI, Studi sull'Oriente Cristiano</i> , 2002		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Analiza în domeniu practic al canoanelor preliminare și înscrierea credincioșilor creștini într-o Biserică Catolică sui iuris	Analiza Dezbateră Cazuistică	
Expunerea și analiza de competență al autorității supreme a Bisericii	Munca în grup	
Bisericile patriarhale, mitropolitană sui iuris și structurile aferente inferioare, organe de administrare și organizare a Bisericilor Catolice Orientale și impactul lor la buna funcționare a activității pastorale și ecleziastice al unei Biserici sui iuris	Analiza Dezbateră	
Atribuțiile și responsabilitățile juridice ale Episcopului eparhial, drepturi și obligații. Structura de organizare și activitate a curiei episcopale și raportul său cu credincioșii creștini	Analiza Dezbateră Cazuistică	
Statutul clericilor în Bisericile Catolice Orientale – drepturi, obligații și formare la slujirea preoțească	Analiza Dezbateră	
Statutul laicilor în Bisericile Catolice Orientale – drepturi, obligații și importanța implicării acestora în viața activă a Bisericii la nivel general și particular	Analiza Dezbateră Cazuistică	
Rolul și importanța vieții monahale și al activității monahilor și a persoanelor consacrate în viața unei Biserici sui iuris	Observare Analiza Cazuistică	
Asociațiile de credincioși creștini ale Bisericilor Catolice Orientale – drepturile de acțiune în viața unei Biserici sui iuris la nivel local și general. Propuneri de îmbunătățire a structurilor și statutelor asociațiilor existente până în acel moment în Biserică.	Analiza Dezbateră Cazuistică Munca în grup	
Propuneri de evanghelizare a popoarelor și rolul preoților și al credincioșilor creștini în activitatea misionară a Bisericii Catolice. Propuneri de structuri misionare specifice propriului rit și situației demografice, culturale și istorice a propriei Biserici sui iuris	Analiza Dezbateră	
Formarea la preoție, responsabilitățile și drepturile aspiranților la preoție în cadrul instituțiilor de pregătire ale unei Biserici sui iuris	Observare Analiza	

Pierderea statutului cleric, condiții și situații exacte. Delimitarea procedurii canonice ce apelare în astfel de cazuri existente.	Analiza Dezbaterea Cazuistică	
Responsabilitatea răspândirii Cuvântului lui Dumnezeu și a predicării în Biserică în baza normelor canonice. Drepturi și responsabilități.	Analiza Dezbaterea Cazuistică	
Slujirea Cuvântului lui Dumnezeu. Formarea și pregătire clerului și a credincioșilor creștini în predicarea Cuvântului divin, rostirea omiliilor liturgice și interpretarea Sf. Scripturi. Drepturi și obligații.	Creativitate dirijată Dezbaterea Cazuistică	
Statutul infailibilității papale, context, condiții și responsabilități de aplicare în momente primordiale pentru statutul și viitorul Bisericii Catolice.	Analiza Dezbaterea Cazuistică	
Bibliografie: <i>Codul Canoanelor Bisericii Orientale</i> , Cluj-Napoca 2001 <i>Codex Iuris Canonici</i> , publicat la 25 ianuarie 1983, în AAS [1983]; EV 8/637-1089; Traducere în limba română (pro manuscripto) <i>Codul de drept canonic</i> , Iași, 1995. <i>Conciliul Ecumenic Vatican II</i> , Traducerea Arhiepiscopiei Romano-Catolice, Nyiregyhaza, 1990 Congregația pentru Bisericele Catolice, <i>Instrucțiune pentru aplicarea normelor liturgice ale Codului Canoanelor Bisericii Orientale</i> , Libreria Editrice Vaticana, 1996 Demetrios SALACHAS, <i>Istituzioni di diritto canonico delle Chiese cattoliche orientali</i> , Bologna 1993 Demetrios SALACHAS, <i>Inter-Ecclesial Relations Between Eastern and Latin Catholics : A Canonical-Pastoral Handbook</i> 2009.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptările reprezentanților comunității, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Dobândirea cunoștințelor specifice disciplinei	Evaluare orală	25%
	Dobândirea cunoștințelor specifice disciplinei	Evaluare scrisă	25%
10.5 Seminar/ laborator	Lucrare de seminar	Evaluare scrisă	50%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Dobândirea unui pachet minimal de competențe necesare în interpretarea și înțelegerea canoanelor și a legilor ecleziastice existente actualmente în vigoare în cadrul Bisericii Catolice Orientale și a structurii de guvernare și administrare a acestora la nivel local și general. 			

Data completării
07.04.2025

Semnătura titularului de curs
Lect. dr. Traian Coste-Deak (prof. asociat)

Semnătura titularului de seminar
Lect. dr. Traian Coste-Deak

Data avizării în departament
25.04.2025

Semnătura directorului de departament
Lect. dr. Marius Grigore FURTUNĂ